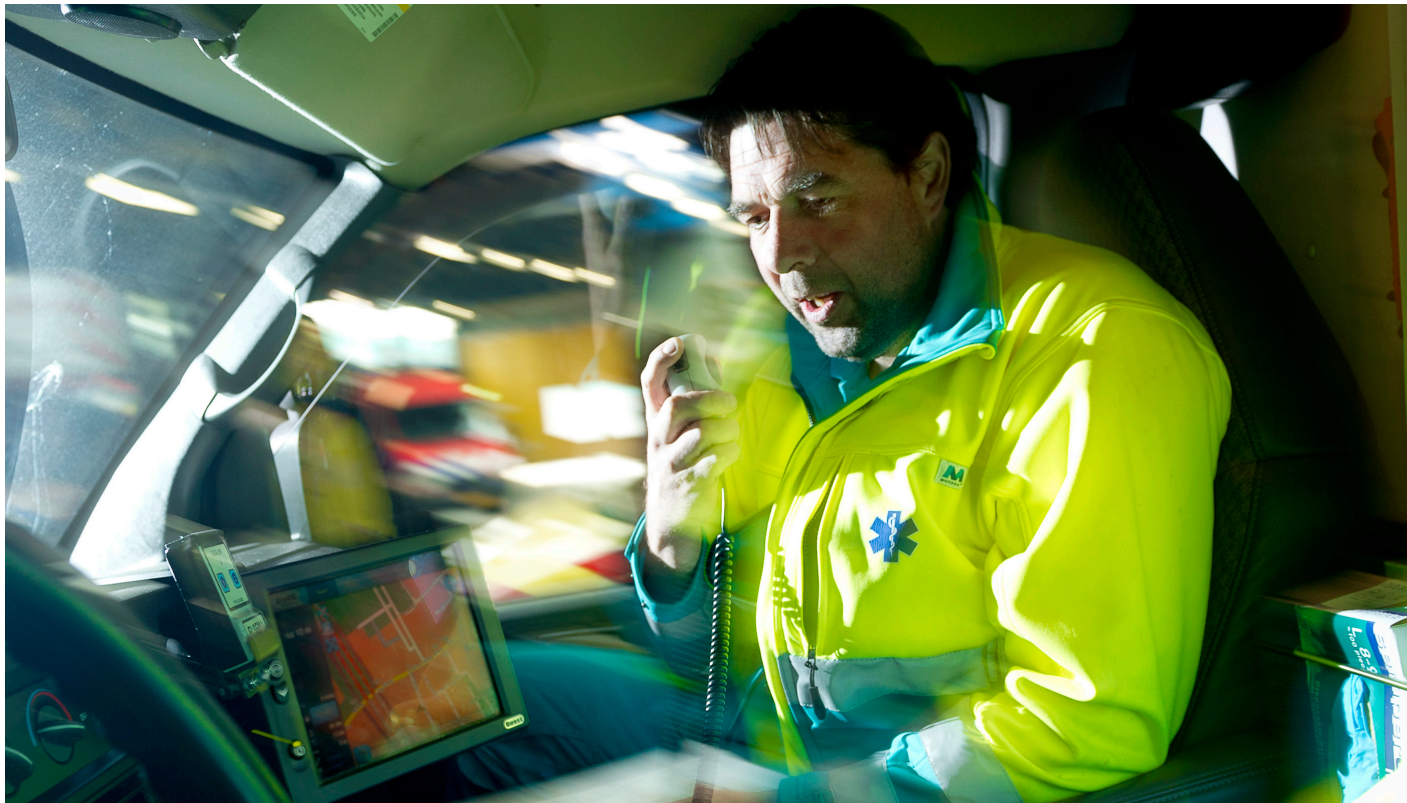

VITAAAL VAKMANSCHAP

TNO innovation
for life

TNO heeft samen met partners het programma 'Vitaal Vakmanschap' ontwikkeld. Vitaal Vakmanschap is een succesvol 'bottom up' actieprogramma in vijf stappen dat steeds meer interventies oplevert die daadwerkelijk helpen om medewerkers in beweging te krijgen.

WAT IS VITAAAL VAKMANSCHAP

Vitaal Vakmanschap betekent dat mensen actief (blijven) zoeken naar nieuwe leerervaringen of nieuwe netwerken, dat zij bevlogen zijn voor het werk, dat zij zich gewaardeerd voelen door de organisatie waarin zij werken en dat zij tijdens het werk ook gefocust zijn op dat werk en de organisatie.

WAT LEVERT VITAAAL VAKMANSCHAP OP

TNO onderzoek laat zien dat het versterken van Vitaal Vakmanschap vele positieve gevolgen heeft voor zowel uw medewerkers als uw organisatie. Meer Vitaal Vakmanschap zorgt er bijvoorbeeld voor dat medewerkers tevredener zijn, dat ze productiever zijn en dat ze bereid zijn om langer door te werken. Medewerkers voelen zich gezonder en ook meer competent en ze lopen minder risico uit te stromen naar arbeidsongeschiktheid of vroegpensioen.

HOE VERSTERK IK VITAAAL VAKMANSCHAP

Het onderzoek van TNO geeft elf aanknopingspunten voor versterking van Vitaal Vakmanschap. Tips waarmee u morgen al aan de slag kunt:

1. Geef mensen het gevoel dat ze invloed hebben op wat hen overkomt.
2. Versterk het vertrouwen dat mensen veranderingen kunnen bijhouden en nieuwe dingen kunnen leren.
3. Versterk de (ervaren) gezondheid.
4. Bied mogelijkheden om te leren.
5. Help mensen het gevoel te behouden waardevol te zijn.
6. Bied mensen autonomie en invloed op werkzaamheden.
7. Betrek mensen in besluitvorming.
8. Bied steun aan langer doorwerken.
9. Vermijd elke schijn van leeftijdsdiscriminatie.
10. Betrek een partner bij het stimuleren van doorwerken.
11. Maak van 'ontziemaatregelen' weer 'zie-maatregelen'.

HET ACTIEPROGRAMMA VITAAAL VAKMANSCHAP

Om u te ondersteunen bij het versterken van Vitaal Vakmanschap ontwikkelde TNO een actieprogramma dat medewerkers vanaf dag één uitdaagt zelf aan de slag te gaan met duurzame inzetbaarheid in hún organisatie, hún team of op hún afdeling. Dat doen we op een manier die aansluit bij de behoeften van uw medewerkers. Vitaal Vakmanschap is daarmee een gezamenlijke, positieve, activiteit die mensen in beweging brengt en houdt. Of het nu gaat om beweging in termen van ontwikkeling van nieuwe kennis en vaardigheden, om verbetering van de eigen gezondheid of

om aanpassingen in taken, rollen en functies, zodat die beter passen bij de kennis en vaardigheden die men heeft.

VIJF STAPPEN NAAR VITAAAL VAKMANSCHAP

1. *Bewustwording*
Het actieprogramma Vitaal Vakmanschap start met 'bewustwording'. Samen met medewerkers wordt in één actieve werksessie van één dagdeel invulling gegeven aan het begrip 'Vitaal Vakmanschap'. Wat is het voor u en uw medewerkers? Wat in onze organisatie versterkt Vitaal Vakmanschap en wat juist niet? Wat vinden we daarin belangrijk? De resultaten van deze werksessie worden verwerkt tot een op maat gemaakte diagnosetool.
2. *Diagnose op maat*
De tweede stap in het programma is het stellen van een diagnose. Dat gebeurt met behulp van een digitale tool. De tool helpt niet alleen medewerkers met concrete tips op weg, maar ze helpt ook uw organisatie om te bepalen 1) hoe het staat met Vitaal Vakmanschap, 2) op welke punten verbeteringen nodig zijn en 3) van welke acties het meeste effect mag worden verwacht.
3. *Interventie-ontwikkeling*
In een tweede werksessie met medewerkers worden vervolgens de meest kansrijke acties bedacht én worden concrete interventies gekozen. Het programma Vitaal Vakmanschap is erop gericht deze keuzes met het hoofd (op basis van de diagnose) en met het hart (wat willen de medewerkers doen) te maken.

4. *Interventie-fase (implementatie)*
De geselecteerde interventie(s) worden voor een bepaalde periode ingezet. Wat er in deze vierde stap allemaal gebeurt is volledig afhankelijk van de gekozen interventies. TNO monitort het proces van implementatie en interventie, zodat achteraf goed is vast te stellen wat er goed ging, wat er niet goed ging en in hoeverre externe omstandigheden van invloed zijn op het met de ingezette interventie(s) bereikte resultaat.
5. *Proces- en effectevaluatie*
Na afloop van de interventieperiode is er de mogelijkheid een proces- en effectevaluatie te laten uitvoeren. Voor de effectmeting wordt de diagnosetool uit stap 2 opnieuw ingezet. De nameting laat zien in hoeverre de ingezette interventie(s) gewenste resultaten hebben opgeleverd. De procesevaluatie bestaat uit interviews met betrokkenen.

TOOLBOX VITAAAL VAKMANSCHAP

Interventies die aantoonbaar effectief zijn, zullen worden opgenomen in de Toolbox Vitaal Vakmanschap. TNO vult deze toolbox vanuit dit actieprogramma. Doel is organisaties en medewerkers die willen werken aan Vitaal Vakmanschap te laten beschikken over een groeiend aanbod aan bewezen effectieve interventies.

TNO.NL

CONTACT

TNO

Luuk Engbers
Schipholweg 77-89
2316 ZL Leiden

M: 06 31 79 29 04
E: luuk.engbers@tno.nl